

KRITERIJI VREDNOVANJA – HRVATSKI JEZIK

FORMATIVNO VREDNOVANJE

JEZIK

ODLIČNO (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- učenik bez pogrešaka i poteškoća poznaje i primjenjuje pravopisnu i pravogovornu normu u usmenom i pisanom izražavanju; uočava jezične zakonitosti
- samostalno zaključuje i uočava suodnosne veze s drugim nastavnim područjima i predmetima
- motiviranost, redovitost i rad; učenik je točan, pedantan i precizan, izrazito zainteresiran i kreativan
- jezične sadržaje usvaja u potpunosti i s lakoćom
- razumije jezične pojave i njihovu primjenu u svakodnevnome životu
- povezuje jezične pojmove i pojave
- sposoban je prenositi znanja na druge i samostalno se služi dodatnim izvorima znanja

VRLO DOBRO (4) – operativno znanje

- učenik sustavno uči i izvršava svoje zadatke
- ne proširuje znanje dodatnim izvorima, ali je vrlo točan i precizan u svladavanju nastavnih sadržaja
- razumije jezične pojave, ali povremeno griješi u njihovoj primjeni
- razumije gradivo i povezuje ga s drugim srodnim sadržajima
- uključuje se u stvaralački rad
- samostalno uočava ključne pojmove

DOBRO (3) – znanje reprodukcije

- učenik većim dijelom usvaja programske sadržaje, nedostaje više interesa za nastavne sadržaje
- ne otkriva uzročno-posljedične veze
- naučeno gradivo reproducira i pamti, ali ga ne primjenjuje samostalno
- češće griješi u primjeni jezičnih znanja
- češće potrebna pomoć nastavnika u radu

DOVOLJNO (2) – znanje prepoznavanja

- učenik djelomično usvaja nastavne sadržaje i reproducira ih, usvaja tek minimum znanja
- nezainteresiran za rad
- često griješi u primjeni jezičnih znanja, ne razumije u potpunosti gradivo, prepoznaje samo temeljne pojmove i to uz pomoć nastavnika
- ne uspijeva samostalno uraditi radne zadatke, ne piše redovito domaće zadaće

NEDOVOLJNO (1) – znanje prisjećanja

- učenik ne usvaja ni temeljne pojmove
- nezainteresiran za rad, ne pokazuje nikakvu želju za suradnjom
- učestalo griješi u primjeni osnovnih jezičnih znanja, ne razumije gradivo
- ne piše domaće zadaće, ne poštuje dogovore

KNJIŽEVNOST

ODLIČNO (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- učenik obrazlaže, primjenjuje, dokazuje
- učenik u potpunosti usvaja književnoteorijske pojmove i književnopovijesna znanja
- s lakoćom usvaja i povezuje nove sadržaje
- izvrsno primjenjuje stečeno znanje na nove tekstove
- samostalno interpretira pročitane lektire, primjenjuje stečena književnoteorijska i književnopovijesna znanja i uočava uzročno-posljedične veze
- iznimno je aktivan i kreativan u nastavnim procesima
- ima razvijen kritički stav i argumentirano ga iznosi
- razvija samoinicijativnost, kreativnost i istraživački duh
- aktualizira sadržaje i povezuje ih sa stvarnim životom
- u potpunosti poštuje dogovore, traži više i proširuje svoje znanje

VRLO DOBRO (4) – operativno znanje

- učenik je usvojio sadržaje i izlaže ih samostalno
- uči s razumijevanjem i svjesno usvaja zadano
- gotovo u potpunosti interpretira pročitane tekstove
- uspješno primjenjuje stečeno znanje na nove tekstove
- ima razvijen kritički stav
- vrlo je aktivan u nastavnim procesima
- aktualizira sadržaje
- poštuje dogovore

DOBRO (3) – znanje reprodukcije

- učenik je usvojio sadržaje, ali slabije ih ili djelomično primjenjuje
- odgovara uz manju nastavnikovu pomoć i poticaj, nije samostalan u radu
- učenik slabije razumije neke sadržaje (uzročno-posljedične veze)
- povremeno se uključuje u interpretaciju i nastavni proces
- djelomično usvaja književnoteorijske i književnopovijesne sadržaje
- nije uvijek u okvirima vremenski zadanih rokova u rješavanju zadataka i svladavanju nastavnih

sadržaja

DOVOLJNO (2) – znanje prepoznavanja

- učenik poznaje samo neke sadržaje na razini prepoznavanja
- u gradivu se snalazi uz nastavnikovu pomoć
- otežano prepoznaje naučene činjenice u književnim tekstovima
- rijetko iznosi svoje zaključke
- ne poštuje dogovorene vremenske rokove i vrlo često zanemaruje svoje obveze i zadaće

NEDOVOLJNO (1) – znanje prisjećanja

- učenik nije savladao gradivo
- slabog je predznanja
- ne razumije gradivo
- ne sudjeluje u interpretaciji
- ne usvaja ni osnovne književnoteorijska ni književnopovijesna znanja
- ne pridržava se dogovora i ne poštuje vremenske rokove, zanemaruje obveze i zadaće

LEKTIRA

ODLIČNO (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- učenik svako zadano djelo pročita na vrijeme i izrazito aktivno sudjeluje u interpretaciji djela na satu
- u potpunosti i uspješno rješava zadane zadaće
- uočava problemske zadatke i ima kritičko mišljenje
- argumentirano iznosi stavove
- uspješno se koristi citatima i parafrazama, otkriva prenesena značenja i stilske karakteristike djela
- pokazuje jasnoću i kreativnost u raspravama o bitnim problemima u djelu i korelaciji sa stvarnim životom
- razvija samostalnost, inicijativu i istraživački duh
- uspješno surađuje s drugima: rad u skupini, poštivanje mišljenja drugih učenika
- piše kreativne i zanimljive bilješke o lektiri (komentari, dnevnik čitanja, pomoćni zadaci u radnoj bilježnici)
- poštuje zadane vremenske okvire (čitanje, zadaće)
- aktivno sudjeluje u kreiranju i ostvarivanju nastavnoga procesa (tumačenja, rasprave, referat prezentacije i sl.)
- samostalno proširuje lektirne sadržaje, čita djela i izvan okvira lektirnoga programa

VRLO DOBRO (4) – operativno znanje

- zadana lektirna djela čita na vrijeme
- aktivno sudjeluje u interpretaciji na satu
- sadržaj u potpunosti razumije
- uočava problemske situacije, ali nema uvijek razvijen kritički stav
- često iznosi svoje mišljenje
- surađuje s drugima: rad u skupini, poštivanje mišljenja drugih učenika
- uspješan je u aktualizaciji sadržaja i korelaciji sa stvarnim životom

DOBRO (3) – znanje reprodukcije

- redovito čita, ali ne razumije pročitano u potpunosti

- djelomično ovladava sadržajima
- ponekad je aktivan, sudjeluje u interpretaciji
- ponekad iznosi vlastito mišljenje, ali nema razvijeno kritičko mišljenje
- aktualizira sadržaje uz pomoć nastavnika
- višeslojnost djela otkriva uz manju pomoć nastavnika
- dnevnik čitanja (bilješke o lektiri, radni zadaci) nepotpuni

DOVOLJNO (2) – znanje prepoznavanja

- ne čita redovito ili čita djelomično (npr. preskače opise)
- pročitano reproducira, nema kritičko mišljenje
- služi se kratkim sadržajima iz raznih priručnika i interneta
- zna navesti osnovne sadržaje (likovi, fabula), ne prepoznaje stilske osobine
- sudjeluje u skupnom radu, ali nema inicijative, ne zaključuje samostalno
- dnevnik čitanja, bilješke i radne zadatke ne radi samostalno, uglavnom prepisuje

NEDOVOLJNO (1) – znanje prisjećanja

- ne čita
- ne sudjeluje u skupnom radu

JEZIČNO IZRAŽAVANJE – usmeno

ODLIČNO (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- sustavan i jezično korektan način učenikova izražavanja, iznošenja činjenica, misli i stavova; poštivanje pravogovorne, pravopisne i gramatičke norme, bogatstvo rječnika, logičnost i smislenost
- iznimna motiviranost i sudjelovanje u radu, samostalnost
- sposobnost analize i sinteze, s lakoćom i vrlo uspješno priča, prepričava, opisuje i raspravlja
- gramatička, pravopisna i sintaktička točnost u usmenom izražavanju
- čitanje s razumijevanjem i raščlanjivanje književnih i neknjiževnih tekstova
- učenik ima sposobnost osmisliti dobro strukturiran tekst ili govor (opis, dijalog, monolog, pripovjedački tekstovi, pismo, biografija, recenzija, dokazivanje, rasprava, esej i komunikacijski tekstovi)
- ima sposobnost strukturirano izlagati u zadanim veličinama (vrijeme, broj riječi itd.)
- zna potkrijepiti vlastite misli valjanim argumentima
- vlada jezičnom, pravopisnom i logičkom raščlambom
- kreativnost, samostalnost
- logička i emocionalna izražajnost u govoru
- aktivnost, samoinicijativnost i suradnja

VRLO DOBRO (4) – operativno znanje

- učenik ima bogat rječnik
- logički i semantički povezuje misli u dobro strukturirane rečenice
- poštuje i primjenjuje govorne vrednote u svom izražavanju
- samostalnost, kreativnost
- dobra uporaba standardnoga jezika
- aktivan u nastavnome radu

DOBRO (3) – znanje reprodukcije

- učenik bi trebao obogatiti svoj rječnik
- ponekad griješi u primjeni govornih vrednota u usmenom izražavanju
- u pričanju, raspravi, opisivanju potrebna je pomoć nastavnika

- koristi se riječima koje ne pripadaju standardnome jeziku
- nije uvijek aktivan na satovima

DOVOLJNO (2) – znanje prepoznavanja

- vrlo skroman rječnik
- nesamostalnost u radu
- učestale greške u usmenom izražavanju
- ne služi se standardnim jezikom
- na satovima je izrazito pasivan, rijetko pokazuje interes i rijetko sudjeluje u raspravama

NEDOVOLJNO (1) – znanje prisjećanja

- nerazvijen rječnik
- nesamostalnost i potpuna nezainteresiranost u radu
- velike i učestale greške u izražavanju; učenik teško sklapa smislene rečenice i teško ih povezuje u cjelinu
- učenik ne poznaje i ne primjenjuje zakonitosti pisanoga i usmenoga izražavanja
- ne služi se standardnim jezikom, česta uporaba neknjiževnih riječi, katkada i vulgarizama
- na satovima je potpuno pasivan, ne sudjeluje u raspravama

JEZIČNO IZRAŽAVANJE – pismeno

ODLIČNO (5)

- učenik je kreativan, maštovit i ima bogat rječnik; izražava se originalno u vlastitomu izrazu uz dopuštenu pokojnu jezičnu pogrešku
- vrlo visok stupanj usvojenosti pravopisnoga i gramatičkoga gradiva koji je vidljiv u pisanom izričaju učenika
- sastavci sadržajno razrađeni, kompozicijski utemeljeni, kreativni, maštoviti, točno i precizno napisani
- učenik je vrlo originalan u pisanom izražavanju i pokazuje emotivnu i logičku zrelost
- teži usavršavanju svoga izričaja

VRLO DOBRO (4)

- učenik uglavnom uspješno provodi pravopisna i gramatička znanja u pisanju
- rječnik je slikovit i bogat
- sastavci sadržajno razrađeni, kompozicijski utemeljeni, maštoviti, pravopisno točno i precizno napisani
- nedostaje malo više originalnosti

DOBRO (3)

- učenik osrednje poznaje i primjenjuje gramatičko-pravopisnu normu, izražava misli u smislene i razumljive rečenice, ima prosječan rječnik i teži jednostavnom izrazu
- skromno rabi izražajna sredstva
- sastavci su razrađeni sadržajno i kompozicijski, ali nema maštovitosti i kreativnosti te nedostaje točnosti i preciznosti pri uporabi pravopisnih normi
- slabija argumentacija mišljenja
- nema samostalnosti ni kritičkoga stava
- stilska neujednačenost

DOVOLJNO (2)

- učenik slabo poznaje i primjenjuje jezična pravila
- ima siromašan rječnik
- ponekad rabi elemente zavičajnoga govora, mjesnoga ili nekoga drugog idioma
- tekst ima nerazumljivu i nesređenu sintaksu, a tema je ostvarena djelomično

NEDOVOLJNO (1)

- nerazvijen rječnik
- nesamostalnost i potpuna nezainteresiranost u radu
- velike i učestale greške u izražavanju
- učenik ne poznaje i ne primjenjuje zakonitosti pisanoga izražavanja
- ne služi se standardnim jezikom
- tema nije obrađena

PISANI RADOVI:

- školske i domaće zadaće različitih žanrova zadanih nastavnim planom i programom (sastavci, zadaće vezane za lektire, plakati, slikokazi, rasprave, problemski članci, sažetci, dnevnici, dramatizacije i pisane provjere interpretacije umjetničkoga djela ili književnopovijesnih i književnoteorijskih znanja, rad na tekstu-odgovori na pitanja...)
- Vrednuju se: ostvarenost teme, kompozicija sastavka, ostvarenost žanra, originalnost, povezanost rečenica, bogatstvo rječnika i stila, gramatička i pravopisna točnost, čitljivost i urednost, razvidna struktura teksta, oblikovanje odgovora.

KULTURA RADA (AKTIVNOST)

ODLIČNO (5) – operativno i kreativno, stvaralačko znanje

- učenik vrlo uspješno, aktivno, stvaralački i s velikim razumijevanjem prati nastavne sadržaje i sudjeluje u njihovoj provedbi (interpretacija, čitanje, slušanje, rasprava)
- redovito čita lektiru i piše domaće i školske zadatke
- redovito, kreativno i samostalno piše dnevnik čitanja i rješava zadatke iz radne bilježnice
- traži više, samoinicijativno istražuje i prezentira korelativne i uzročno-posljedične veze

VRLO DOBRO (4) – operativno znanje

- učenik aktivno, stvaralački i s razumijevanjem prati nastavne sadržaje i sudjeluje u njihovoj provedbi (interpretacija, čitanje, slušanje, rasprava)
- redovito čita lektiru i piše domaće i školske zadatke
- redovito i samostalno piše dnevnik čitanja i rješava zadatke iz radne bilježnice

DOBRO (3) – znanje reprodukcije

- učenik uglavnom prati nastavne sadržaje i sudjeluje u njihovoj provedbi (interpretacija, čitanje, slušanje, rasprava), ne uvijek s razumijevanjem
- uglavnom čita lektiru i piše domaće i školske zadatke
- piše dnevnik čitanja i rješava zadatke iz radne bilježnice, ali nije samostalan

DOVOLJNO (2) – znanje prepoznavanja

- povremeno prati nastavne sadržaje i sudjeluje u njihovoj provedbi (interpretacija, čitanje, slušanje, rasprava), često pokazuje nerazumijevanje i nesamostalnost
- povremeno čita lektiru i piše domaće i školske zadatke, često prepisuje gotove lektirne sadržaje iz priručnika i s interneta
- rijetko piše dnevnik čitanja i rijetko rješava zadatke iz radne bilježnice

NEDOVOLJNO (1) – znanje prisjećanja

- ne prati nastavne sadržaje i ne sudjeluje u njihovoj provedbi (interpretacija, čitanje, slušanje, rasprava)
- ne čita lektiru i ne piše domaće i školske zadatke
- ne piše dnevnik čitanja i ne rješava zadatke iz radne bilježnice

MJERILA VREDNOVANJA U NASTAVI HRVATSKOGA JEZIKA

FORMATIVNO OCJENJIVANJE je pisano sustavno uočavanje i poticanje redovitosti rada, razine usvojenosti učenikovih znanja i vještina.

SUMATIVNO OCJENJIVANJE je brojčano označavanje razine usvojenih znanja i vještina.

U nastavi Hrvatskoga jezika pratimo:

1. književnost (LEKTIRA):

- vrednuje se usvojenost književnoteorijskih i književnopovijesnih sadržaja propisanih programom
- primjena stečenih znanja u nastavi
- poznavanje gradiva književnosti prethodnih razreda čime se ostvaruje kontinuitet i aktualizacija gradiva
- redovito praćenje nastavnih sadržaja i izvršavanje zadataka (domaćih i školskih)
- povezivanje i primjena srodnih sadržaja
- aktualizacija nastavnih sadržaja
- samoinicijativnost
- istraživački duh

- argumentiran kritički stav
- usvojenost, povezivanje i primjena znanja provjeravaju se usmeno i pisano nakon obrade stilskoga razdoblja
- na satovima lektire vrednuje se pročitano, razumijevanje, sposobnost raščlambe i interpretacije lektirnoga djela
- povezivanje stečenih književnopovijesnih i književnoteorijskih znanja s lektirnim djelom
- pravovremenost i redovitost u čitanju lektire
- aktivno sudjelovanje u interpretaciji djela na satu
- rješavanje zadanih zadataka s razumijevanjem
- uočavanje problemskih zadataka i razvijanje kritičkoga mišljenja
- argumentiranje stavova (korištenje citatima i parafrazama)
- otkrivanje prenesena značenja pročitanih djela
- razvijanje vlastitog mišljenja
- jasnoća i kreativnost u raspravama o bitnim problemima u djelu i korelaciji sa stvarnim životom
- samostalnost, inicijativa i istraživanje
- rad u skupini, razvijanje uspješne suradnje s drugima
- poštivanje mišljenja drugih učenika
- redovito vođenje bilježaka o lektiri (dnevnik čitanja, pomoćni zadaci)
- samostalno proširivanje lektirnih sadržaja, čitanje djela i izvan okvira lektirnoga programa
- popis lektirnih djela učenici dobivaju na prvom nastavnom satu

2. jezik

- vrednuje se usvojenost jezičnih sadržaja propisanih programom i njihova primjena
- poznavanje i primjena pravopisnih i pravogovornih normi
- motiviranost, redovitost i rad
- uopćavanje jezičnih zakonitosti
- obogaćivanje rječnika
- razumijevanje jezičnih pojava i njihova primjena u svakodnevnom životu
- povezivanje jezičnih pojmova i pojava

- sadržaji se ocjenjuju usmenim odgovorom ili pisanom provjerom znanja

3. usmeno izražavanje

4. pismeno izražavanje

- vrednuje se način učenikova izražavanja, iznošenja činjenica, misli i stavova; poštivanje pravogovorne, pravopisne i gramatičke norme; motiviranost i sudjelovanje u radu, bogatstvo rječnika...
- sposobnost analize i sinteze
- gramatička, pravopisna i sintaktička točnost u pisanom i usmenom izražavanju
- čitanje s razumijevanjem
- raščlanjivanje književnih i neknjiževnih tekstova
- sposobnost osmisliti dobro strukturiran tekst ili govor (opis, dijalog, monolog, pripovjedački tekstovi, pismo, biografija, recenzija, dokazivanje, rasprava, esej i komunikacijski tekstovi)
- sposobnost strukturirano izlagati u zadanim veličinama (vrijeme, broj riječi itd.)
- znati potkrijepiti vlastite misli valjanim argumentima
- vladati jezičnom, pravopisnom i logičkom raščlambom
- gramatička, pravopisna i pravogovorna točnost
- bogat rječnik
- samostalnost u govoru, pričanju, prepričavanju, opisivanju i raspravljanju
- kreativnost
- logička i emocionalna izražajnost u govoru i pisanom izražavanju
- pravilne i cjelovite rečenice, logičnost i smislenost
- aktivnost, samoinicijativnost i suradnja

5. aktivnost

- redovito čitanje lektire i kontinuiran rad
- pisanje domaćih i školskih zadataka
- aktivno sudjelovanje na satu (interpretacija, čitanje, slušanje...)
- pisanje dnevnika čitanja/radne bilježnice

VAŽNA NAPOMENA:

Učenik može imati pozitivnu ocjenu iz Hrvatskog jezika samo ako iz svakog elementa ocjenjivanja ima pozitivnu ocjenu. Ukoliko je samo jedan element negativno ocijenjen, učenik ne može imati pozitivnu ocjenu.